

Eesti keele ainekava 1.–4. klassile

Miina Härma Gümnaasium

Miina Härma Gümnaasiumi eesti keele ainekava on koostatud lähetuvalt järgmistest dokumentidest:

- IB PYP Language Scope and Sequence
- Põhikooli riiklik õppekava

MIDA JA KUIDAS ME ÕPETAME?

Keele õppimise filosoofia PYPis

Keeleõppel on oluline roll õppimisprotsessis ning see on seotud kõikide õppeainete õppimisega. Õpilased kuulavad, räägivad, kirjutavad, avaldavad arvamust ning loovad seoseid õpitud teadmiste vahel. Keeleõpe annab vajalikud tööriistad uurimuste läbiviimiseks ning uute teadmiste omadamiseks. Keeleõppes on oluline arendada armastust lugemise vastu ning tagada õpilase korrektne keelekasutus. Õpilase mitmekülgse keelelise arenamise jaoks kasutatakse mitmeid erinevaid allikaid ja raamatuid, mitte ainult õpikuid, kuna me usume, et keeleõpe peab toimuma läbi autentse ning olulise sisu. Uurimisteemad võimaldavad õpetajatel tagada mitmekesine ja reaalse eluga seotud kontekst lugemisoskuse, suulise eneseväljenduse ja keeleõppe arendamiseks.

EESTI KEELE ALATEEMAD

Suuline väljendusoskus	Suuline väljendusoskus hõlmab kõiki kuulamisoskuse ja suulise eneseväljenduse aspekte – need oskused on äärmiselt olulised pidevaks keeleliseks arenguks. MHG uurimisteemade üleheshitus ja eesti keele ainekava pakuvad õpilastele mitmekülgseid võimalusi suulise eneseväljenduse arendamiseks, et arendada õpilastes nii suhtlemis- kui ka kuulamisoskust. Suulise eneseväljenduse arendamine hõlmab erinevates situatsioonides ja erineva publiku jaoks õige keelekasutuse valimist ning korrektse sõnavara kasutamist.
Visuaalne keelekasutus	Visuaalse keelekasutuse all mõistame õpilase võimet vaadelda ning infot tõlgendada ja edastada. Visuaalse keelekasutuse oskuste alla kuuluvad info tõlgendamine, visuaalsete materjalide loomine ja kasutamine, digitaalsete vahendite kasutamine erinevas situatsioonis ja erinevatel eesmärkidel. Läbi visuaalse keelekasutuse arendamise mõistavad õpilased, millised pildid, sümbolid ja tekstid annavad edasi informatsiooni ning õpivad neid tõlgendama ja ise koostama. Visuaalse info hulka kuuluvad näiteks reklaamid,

	brošüürid, arvutiprogrammid ja –keskkonnad, filmid, postrid, märgid ja sümbolid, logod, kaardid ja plaanid, graafikud ja diagrammid, illustratsioonid jm.
Kirjutamine	Kirjutamisoskus võimaldab õpilasel edastada informatsiooni, jagada enda mõtteid ja ideid ning väljendada loovust. Kirjutamisoskuse arendamise juurde kuuluvad erinevate strateegiate ja kirjutamisviiside õppimine, õigekeelsuse arendamine, erinevate tekstide ülesehituse õppimine ning loovuse arendamine. Õpilased õpivad kirjutama ainult läbi praktiliste tegevuste ning isoleeritud oskuste õppimine ei vii enamasti sihile. Seetõttu pakume õpilastele mitmekesiseid ja autentseid võimalusi kirjutamisoskuse arendamiseks ja harjutamiseks.
Lugemine	Lugemine on protsess, mille käigus õpitakse teksti mõistma. Lugemise õppimine on interaktiivne tegevus, mis hõlmab nii lugemise eesmärgi, lugeja eelteadmiste ja kogemuste ja teksti endaga arvestamist. Lugemine aitab meil enda mõtteid, tundeid ja arvamusi selgitada. Lisaks võimaldab kirjandus meil mõista iseendid ja teisi inimesi meie ümber, kuid arendab ka mõtlemis- ja analüüsioskust. Teadusliku teksti lugemise ja mõistmisoskus on oluline uurimisteedes orienteerumiseks ja uute teadmiste omandamiseks, mistõttu peame oluliseks, et õpilased kogeksid võimalikult mitmekesiseid tekstiliike ning žanreid. Oluline on arendada elukestvat lugemisharjumust.

HINDAMINE

Hindamine toimub kujundava hindamise alusel, arvestades IB PYP ja Eesti riiklikus õppekavas väljatoodud eesmärgid ning õppija profiili. Õpilaste hinnangud kantakse Stuudiumi keskkonda. Kaks korda aastas toimuvad õpitulemuste vahehindamiseks suuremad kokkuvõtvad tööd.

1. KLASSI ÕPITULEMUSED

UURIMISTEEMA	KESKNE IDEE
Kes me oleme?	Oskus käituda annab mulle eeliseid erinevates olukordades.
Meie ühine maailm	Inimesed vastutavad metsa ja selle elustiku säilimise eest.
Kuidas me ennast väljendame?	Inimesed kasutavad ideede ja emotsioonide väljendamiseks kujutlusvõimet ja loovust.
Kuidas maailm toimib?	Eluringid toimivad kindla rütmi järgi.
Kuidas me ennast organiseerime?	Inimesed töötavad koos, et luua vajalikke teenuseid.
Kus me asume ajas ja ruumis?	Isikliku ajaloo teadmine aitab mul end paremini tundma õppida.

SUULINE VÄLJENDUSOSKUS	KIRJUTAMINE	LUGEMINE
Teemad	Teemad	Teemad
<p><u>Kuulamine</u> Helide, häälte ja häälikute, häälikupikkuste eristamine (asukoht ja järjekord sõnas, pöhirohik täishääliku pikkusel.) Õpetaja ja kaaslaste kuulamine, suulise juhendi järgi toimimine. Kuuldu ja nähtu kommenteerimine.</p> <p><u>Kõnelemine</u> Häälde- ja intonatsiooniharjutused. Töö sõnavaraga.</p> <p>Sobivate kõnetuste (palumine, küsimine, keeldumine, vabandust palumine, tänamine) valik suhtlemisel. Töö lihtlausetega. Aruteludes osalemine. Jutustamine kuulatu, nähtu, läbielatu, loetu, pildi, pildiseeria, etteantud teema põhjal; aheljutustamine. Esemete, nähtuste, tegelaste jms võrdlemine ja rühmitamine.</p>	<p><u>Kirjatehnika</u> Kirja eelharjutused. Õige pliiatsihoid ja kirjutamisasend. Sidumata ja siduskiri. Tähtede õige sidumine. Töö vormistamine näidise järgi, töö puhtus, käekirja loetavus. Teksti ärakiri.</p> <p><u>Kirjalik tekstiloome</u> Tarbeteksti kirjutamine näidise järgi; Loovkirjutamine. Eakohase ümberjutustuse kirjutamine.</p> <p><u>Õigekeelsus</u> Häälik, sõna, lause, tekst. Tähed ja tähestik. Häälikute märkimine kirjas. Täis- ja kaashäälikud. Täishäälikuühendi vaatlus. Täishääliku pikkuse eristamine ja õigekiri, kaashääliku pikkusega tutvumine. Sulghäälik (k, p, t) omasõnade alguses. <i>i ja j</i> ning <i>h</i> sõna alguses seoses tähtede õppimisega.</p>	<p>Töö erinevate eakohaste tekstidega. Trükitähtede tundmaõppimine. Sõna- ja lausemoodustus.</p> <p>Lugemistehnika arendamine.</p> <p>Käekirjalise teksti lugemine. Sõna, lause, teksti sisu mõistmine. Teksti sisu ennustamine pealkirja, piltide, üksiksõnade jm alusel. Loole lõpu mõtlemine. Tegelaste iseloomustamine. Küsimustele vastamine, millele vastus on tekstis otsesõnu kirjas.</p> <p>Üksikute tingmärkide (õppekirjanduse tingmärgid), skeemide, kaartide lugemine õppekirjanduses, nende tähenduse tabamine.</p> <p>Luuletuste ilmikas (mõtestatud) lugemine. Riimuvate sõnade leidmine õpetaja abiga.</p>

<p>Eneseväljendus dramatiseeringus ja rollimängus. Tuttava luuletuse, dialoogi peast esitamine.</p>	<p>Suur algustäht lause alguses, inimese- ja loomanimedes. Liitsõna vaatlus (moodustamine). Sõnade lõpu õigekiri – <i>d</i> ja <i>-vad</i> (mitmus) ning <i>-b</i> (tegusõna 3. pööre) õigekirjaga tutvumine. Tutvumine jutustava (väit-), küsi- ja hüüdlausega. Lause lõpumärgid: punkt, (küsi- ja hüüumärgi vaatlemine). Koma lauses (teksti vaatlus). Oma kirjutusvea parandamine õpetaja abiga.</p> <p>Etteütlemise järgi sõnade ja lausete kirjutamine (15–20 sõna lihtlausetena).</p>	<p>Tekstiliikide eritamine: jutt, muinasjutt, luuletus, mõistatus. Kirjandustekstid: liisusalm, muinasjutt, mõistatus, luuletus, piltjutt, vanasõna, jutustus, näidend.</p> <p>Loetud raamatu autori, kunstniku (illustraatori), tegelaste nimetamine, loetust jutustamine. Loetu eakohane tagasiside.</p> <p>Huvipakkuvate raamatute lugemine väljaspool kooliaega.</p>
Õpitulemused	Õpitulemused	Õpitulemused
<ul style="list-style-type: none"> - eristab häälikuid (asukoht ja järjekord sõnas), täishääliku pikkusi; - toimib suulise juhendi järgi; - kuulab lühikest eakohast teksti, mõistab kuulnud lause, jutu sisu; - teab, et sõnadel on lähedase või vastandtähendusega sõna ja nimetab neist mõningaid; - väljendab end suhtlusolukordades arusaadavalt: palub, küsib, tänab, vabandab; - jutustab suunavate küsimuste toel kuuldust, nähtust, loetust; - koostab õpetaja abiga pildiseeria või küsimuste toel suulise jutu, - esitab luuletust peast; 	<ul style="list-style-type: none"> - kasutab õigeid kirjutamisvõtteid, teab, kuidas väikesi ja suuri kirjatähti sidus- ja seotud kirjas kirjutatakse ning vajadusel sõnas õigesti seostatakse; - teeb ära kirja; - kasutab õpilaspäevikut eesmärgipäraselt, vormistab tööd korrektselt; - koostab näidise järgi kutse; - eristab häälikut, tähte, täis- ja kaashäälikut, sõna, lauset; - kirjutab omasõnade algusesse <i>k</i>, <i>p</i>, <i>t</i>; - kirjutab õigesti lühemaid (kuni 2-silbilisi) sõnu ja lauseid; - kasutab lauselõpumärke; - kasutab suurt algustähte lause alguses, inimeste, loomade, oma kodukoha nimes. 	<ul style="list-style-type: none"> - tunneb häälik-tähest vastavust, loeb õpitud teksti eakohaselt; - mõistab loetu sisu; - vastab teksti põhjal teksti kohta käivatele küsimustele; - mõtleb jutule alguse või lõpu; - loeb lastekirjandust. Valib raamatuid ka oma huvist lähtuvalt.

2. KLASSI ÕPITULEMUSED

UURIMISTEEMA	KESKNE IDEE
Kes me oleme?	Meil on õigused ja kohustused, mis tagavad heaolu.
Meie ühine maailm	Taimed on elu alalhoidjad, meie hoolitseme nende eest.
Kuidas me ennast väljendame?	Oma ideid ja fantaasiat saame rakendada läbi lugude jagamise.
Kuidas maailm toimib?	Ilm on mõõdetav nähtus, mis mõjutab meie elu ja ümbritsevat maailma
Kuidas me ennast organiseerime?	Ohutusnõuete ja eeskirjade täitmine loob turvalisema keskkonna.
Kus me asume ajas ja ruumis?	Taimed on elu alalhoidjad, meie hoolitseme nende eest.

SUULINE VÄLJENDUSOSKUS	KIRJUTAMINE	LUGEMINE
Teemad	Teemad	Teemad
<p><u>Kuulamine</u> Hääliku pikkuste eristamine, pöörõhk suluta kaashäälikul. Suulise juhendi järgi toimimine. Etteloetud ainetekstist oluliste mõistete leidmine ja lihtsa skeemi koostamine õpetaja juhendamisel. Kaaslase ettelugemise kuulamine ja hinnangu andmine.</p> <p><u>Kõnelemine</u> Aktiivse sõnavara laiendamine selgituste abil. Hääldus- ja intonatsiooniharjutused.</p> <p>Erinevate tekstide, filmi, raamatu ümberjutustamine ja arvamus avaldamine ja selle põhjendamine; pikema dialoogi jälgimine, hinnangud tegelastele ja sisule. Arutlemine paaris ja rühmas. Mõtete väljendamine terviklausetena.</p> <p>Eneseväljendus dramatiseeringus,</p>	<p><u>Kirjatehnika</u> Seotud ja sidumata kirjastiili kordamine, tehnika arendamine: ühtlane kirjarida, õiged tähekujud ja seosed. Näidise järgi kirjatöö paigutamine vihiku lehele, kirjapaberile; kuupäeva kirjutamine.</p> <p><u>Kirjalik tekstiloome</u> Kutse, õnnitluse ja teate koostamine õpetaja abiga. Tekstilähedase ümberjutustuse kirjutamine küsimuste ja tugisõnade toel. <i>Loovtöö skeemi, kaardi toel; fantaasialugu. Jutu ülesehitus: alustus, sisu ja lõpetus; jutule alguse ja lõpu kirjutamine. Omakirjutatud teksti üle kaaslasega arutlemine.</i></p> <p><u>Õigekeelsus</u> Täishäälikuühendi õigekiri, suluta kaashääliku pikkus ja õigekiri; <i>k, p, t s-i ja h kõrval; i ja j silbi alguses, h sõna</i></p>	<p>Lugemistehnika arendamine õpetaja juhendite järgi.</p> <p>Eri liiki tekstide lugemine, intonatsiooni ja tempo valik ja vajadusel partnereid arvestades. Käekirjalise teksti lugemine. Üksikute tingmärkide (õppekirjanduse tingmärgid, liiklusmärgid jms), skeemide, kaartide ja tabelite lugemine eakohases materjalis. Teksti sisu aimamine pealkirja, piltide, üksiksõnade jm alusel. Loole alguse ja lõpu mõtlemine. Tegelaste iseloomustamine. Tekstist õpitavate keelendite, samuti sünonüümide, otsese ja ülekantud tähendusega sõnade jms leidmine. Õpiku sõnastiku kasutamine. Tekstis küsimuse, palve, käsu ja keelu äratundmine. Loetud jutustusest kava koostamine (teksti jaotamine osadeks); skeemi/kaardi</p>

<p>rollimängus, erinevate tekstide esitamisel. Kõne eri nüansside (tempo, hääletugevus, intonatsioon) esiletoomine esitustes. Kõnelemine eri olukordades.</p> <p>Enese kui ka teiste tööde tunnustav kommenteerimine.</p> <p>Sündmuse, isiku, looma, eseme kirjeldamine tugisõnade, skeemi, tabeli abil. Küsimuste moodustamine, küsimuste esitamine ja neile vastamine.</p>	<p>alguses. Silbitamine, poolitamise üldpõhimõtted. Lauseliik ja lõpumärk. Koma kasutamine liitlauses kirjutamisel <i>et, sest, aga, kuid</i> puhul. Suur algustäht .</p> <p>Sõnade lõpu õigekiri –<i>d</i> (mida teed?), –<i>te</i> (mida teete?), –<i>sse</i> (kellesse? millesse?), –<i>ga</i> (kellega? millega?), –<i>ta</i> (kelleta? milleta?). <i>asesõnade õigekiri.</i></p> <p>Etteütlemise järgi kirjutamine õpitud keelendite ulatuses (20–25 sõna lihtlausetena). Kirjavea parandamine, kui veale tähelepanu juhitakse; kirjavea vältimine, kui veaohtrikule kohale tähelepanu juhitakse.</p>	<p>koostamine õpetaja abiga. Loetu põhjal teemakohastele küsimustele vastamine (ka siis, kui vastus otse tekstis <u>ei sisaldu</u>).</p> <p>Luuletuste ilmikas esitamine. Riimuvate sõnade leidmine õpetaja abiga. Tekstiliikide eristamine: jutustus, luuletus, näidend, mõistatus, vanasõna. Kirjandustekstid: rahvaluuleline liisusalm, muinasjutt, mõistatus, luuletus, piltjutt, vanasõna, jutustus, näidend, muistend. Huvipakkuvate raamatute valimine. Loetud raamatu tutvustamine ja soovitamise.</p>
Õpitulemused	Õpitulemused	Õpitulemused
<ul style="list-style-type: none"> - eristab täis- ja suluta hääliku pikkusi; - kuulab eakohast teksti ning toimib saadud sõnumi kohaselt õpetaja abil; - koostab kuuldu põhjal lihtsama skeemi ja kaardi õpetaja abil; - kasutab kõnes terviklauseid; - teab ja leiab vastandtähendusega sõnu ning õpetaja abil ka lähedase tähendusega sõnu; - väljendab arusaadavalt oma soove ja kogemusi väikeses ja suures rühmas; vestleb oma kogemustest ja loetust; - annab õpetaja abil edasi lugemispala, õppeteksti, filmi ja teatrietenduse sisu; 	<ul style="list-style-type: none"> - kasutab kirjutades õigeid tähekujusid ja seoseid; - teeb ärakirja; - kasutab õpilaspäevikut eesmärgipäraselt ja vormistab tööd korrektselt. - koostab õpetaja abiga kutse, õnnitluse ja teate; - kirjutab loovtöö ning ümberjutustuse pildiseeria, tugisõnade ja küsimuste abil; - eristab häälikut, tähte, täis- ja kaashäälikut, silpi, sõna, lauset, täishäälikuühendit; - kirjutab õigesti sulghääliku omasõnade 	<ul style="list-style-type: none"> - loeb õpitud teksti suhteliselt õigesti, ladusalt (lugemistempo võib olla kõnetempost aeglasem), parandab ise oma lugemisvigu, enamasti väljendab intonatsioon loetava sisu; - mõistab loetu sisu; - vastab teemakohastele (ka lihtsamatele tekstis mitte otsese infoga seotud) küsimustele; - leiab tekstis iseseisvalt vastused konkreetsetele küsimustele ja töötab eakohaste juhiste alusel; - tunneb ära jutu, luuletuse, mõistatuse, näidendi ja vanasõna;

<ul style="list-style-type: none">- koostab õpetaja abil jutu pildiseeria, pildi või küsimuste toel; mõtleb jutule alguse või lõpu;- vaatleb ja kirjeldab nähtut, märkab erinevusi ja sarnasusi õpetaja suunavate küsimuste toel;- esitab luuletust peast;	<p>algusesse ja omandatud võõrsõnade algusesse;</p> <ul style="list-style-type: none">- märgib kirjas õigesti täishäälikuid;- teab peast võõrtähtedega tähestikku;- alustab lauset suure algustähega ja lõpetab punkti või küsimärgiga;- kasutab suurt algustähte inimeste ja loomade nimedes, tuttavates kohanimedes;- kirjutab õigesti sõnade lõppu -d (mida teed?), -te (mida teete?), -sse (kellesse? millesse?), -ga (kellega? millega?), -ta (kelleta? milleta?);- kirjutab etteütlemise järgi õpitud keelendite ulatuses sisult tuttavat teksti ja kontrollib kirjutatut näidise järgi (20–25 sõna lihtlausetena).	<ul style="list-style-type: none">- kasutab õpiku sõnastikku;- valib huvipakkuva raamatu, loeb klassivälisest kirjandusest, annab edasi loetu sisu, kirjeldab tegelasi.
--	--	--

3. KLASSI ÕPITULEMUSED

UURIMISTEEMA	KESKNE IDEE
Kes me oleme?	Elustiili valikud mõjutavad meie tulevikku.
Meie ühine maailm	Kohastumisvõime erinevates elukeskkondades kaitseb looduse tasakaalu.
Kuidas me ennast väljendame?	Meedia kasutab erinevaid vahendeid, et mõjutada meie käitumist ja mõtteid.
Kuidas maailm toimib?	Mõistes loodusjõude saame neid enda heaks kasutada.
Kuidas me ennast organiseerime?	Inimeste loodud süsteemid kujundavad riikide omapära.
Kus me asume ajas ja ruumis?	Inimesed on leiutanud tehnoloogiaid, et avastada maailma.

SUULINE VÄLJENDUSOSKUS	KIRJUTAMINE	LUGEMINE
Teemad	Teemad	Teemad
<p><u>Kuulamine</u> Hääliku pikkuste eristamine, pöhirõhk sulghäälikul. Pikema suulise juhendi meeldejätmise ja selle järgi toimimine. Ettelugemise kuulamine. Kaaslase ettelugemise hindamine. Fakti ja fantaasia eristamine. Õpetaja etteloetud ainetekstist oluliste mõistete leidmine ning lihtsa skeemi koostamine.</p> <p>Kuuldu jälgimine, sisu ümberjutustamine ja arvamuse avaldamine.</p> <p><u>Kõnelemine</u> Hääl- ja intonatsiooniharjutused. Selge hääl- ja intonatsioonijärgi esitades. Eneseväljendus dramatiseeringus, rollimängus, erinevate tekstide esitamisel. Kõne eri nüansside (tempo, hääletugevus, intonatsioon) esiletoomine esitustes.</p>	<p><u>Kirjatehnika</u> Kirjutamise tehnika süvendamine, oma loetava käekirja kujundamine, kirjutamise kiiruse arendamine. Kirjutamisvilumuse saavutamine, tööde korrektne vormistamine. Ärakiri tahvlilt ja õpikust. Kirjutatu kontrollimine õpiku ja sõnastiku järgi. Oma kirjavea parandamine. Etteütlemise järgi kirjutamine. Tarbeteksti kirjutamine näidise järgi.</p> <p><u>Õigekiri</u> Tähestik. Täis- ja kaashäälikuühendi õigekiri. Täis- ja suluta kaashääliku pikkuse kordamine, sulghääliku pikkuse eristamine ja õigekiri (oma- ja võõrsõnade alguses); <i>k, p, t s-i ja h</i> kõrval. <i>i ja j</i> õigekiri (v.a võõrsõnades ja tegijanimedes). <i>h</i> sõna alguses.</p> <p>Suur algustäht lause alguses, inimese- ja loomanimedes, tuntumates kohanimedes. Väike algustäht õppeainete, kuude,</p>	<p>Töö teksti vormistusega. Lugemistehnika arendamine. Oma ja kaaslase lugemistehnika hindamine õpetaja juhiste alusel. Käekirjalise teksti lugemine.</p> <p>Jutustava ja kirjeldava teksti ning eakohase tarbe- ja teabeteksti lugemine. Üksikute tingmärkide (õppekirjanduse tingmärgid, liiklusmärgid jms), skeemide, kaartide ja tabelite lugemine.</p> <p>Sõna, lause ning teksti sisu mõistmine. Tekstis küsimuse, palve, käsu ja keelu äratundmine. Teksti sisu ennustamine pealkirja, piltide ja üksiksõnade järgi.</p> <p>Töö tekstiga: tekstist õpitavate keelendite, sünonüümide, otsese ja ülekantud tähendusega sõnade leidmine. Sõnastiku iseseisev kasutamine. Teksti jaotamine osadeks ning tekstiosade pealkirjastamine. Loetava kohta kava,</p>

<p>Kõnelemine eri olukordades. Sobivate kõnetuste valik suhtlemisel.</p> <p>Sõnavara arendamine. Eri teemadel vestlemine ja arutlemine paaris ja väikeses rühmas. Oma arvamuse avaldamine, nõustumine ja mittenõustumine, ühiste seisukohtade otsimine, kaaslaste arvamuse küsimine.</p> <p>Mõtete väljendamine terviklausetena ja sobiva sõnastusega. Küsimuste moodustamine ja esitamine ning neile vastamine. Jutustamine kuuldu, nähtu, läbielatu, loetu, pildi, pildiseeria ja etteantud teema põhjal; aheljutustamine. Sündmuste, isiku, looma, eseme jm kirjeldamine tugisõnade, skeemi ning tabeli abil. Tuttava luuletuse ja dialoogi ilmekas esitamine. Nii enese kui ka teiste tööde tunnustav kommenteerimine.</p>	<p>nädalapäevade, ilmakaarte nimetustes. Poolitamise harjutamine. Liitsõna.</p> <p>Nimi-, omadus- ja tegusõna. Ainsus ja mitmus. Sõnavormide moodustamine küsimuste alusel. Mitmuse nimetava ning sse-lõpulise sisseütleva, kaasaütleva ja ilmaütleva käände lõpu õigekirjutus. Olevik ja minevik. Pöördelõppude õigekirjutus. Ase- ja küsisõnade õigekiri.</p> <p>Väit- (jutustav), küsi- ja hüüdlause. Koma kasutamine loetelus; komata sidesõnad. Etteütlemise järgi kirjutamine õpitud keelendite ulatuses (30–40 sõna). Oma kirjavea iseseisev leidmine.</p> <p>Sõnavara: lähedase ja vastandtäheendusega sõna. Sõna ja tema vormide õigekirja ning tähenduse omandamine ja täpsustamine.</p> <p><u>Tekstiloom</u> Lausete laiendamine ja sidumine tekstiks. Tarbeteksti kirjapanek. Ümberjutustuse kirjutamine tugisõnade, skeemi, kaardi või kava toel. Loovtöö kirjutamine. Jutu ülesehitus: alustus, sisu, lõpetus. Kirja kirjutamine. Omakirjutatud teksti üle kaaslasega arutamine ja edasiviiva tagasiside andmine.</p>	<p>skeemi, kaardi koostamine. Loetu põhjal teemakohastele küsimustele vastamine. Loole alguse ja lõpu mõtlemine. Teksti teema ja peamõtte sõnastamine, tegelaste iseloomustamine.</p> <p>Luuletuse ja teksti mõtestatud esitamine. Riimuvate sõnade leidmine. Kahekõne lugemine, intonatsiooni ja tempo valik saatelause alusel ning partnereid arvestades. Loetud raamatust jutustamine, loetule emotsionaalse hinnangu andmine ja raamatust lühikokkuvõtte tegemine. Vajaliku raamatu leidmine iseseisvalt.</p> <p>Tekstilõikide eristamine: muinasjutt, mõistatus, vanasõna, luuletus, jutustus, näidend, kiri Kirjandus: folkloorne lastelaul, liisusalm, jutustus, muinasjutt, muistend, luuletus, kahekõne, näidend, sõnamänguline tekst, piltjutt, mõistatus, vanasõna.</p>
--	---	--

Õpitulemused	Õpitulemused	Õpitulemused
<ul style="list-style-type: none"> - kuulab mõtestatult eakohast teksti, toimib saadud sõnumi või juhendite järgi; - väljendab end suhtlusolukordades selgelt ja arusaadavalt, vastab küsimustele, kasutades sobivalt täislauseid ning lühivastuseid; - vaatleb sihipäraselt, kirjeldab eesmärgipäraselt nähtut, eset, olendit, olukorda, märkab erinevusi ja sarnasusi; - avaldab arvamust kuuldu, vaadeldu ja loetu kohta; - jutustab ja/või annab küsimuste toel arusaadavalt edasi loetu/nähtu/kuuldu sisu; koostab selle põhjal skeemi/kaardi; mõtleb jutule alguse ja lõpu; - leiab väljendamiseks lähedase ja vastandtähendusega sõnu; - esitab ilmekalt luuletust peast; 	<ul style="list-style-type: none"> - kasutab õigeid tähekejusid ja -seoseid, kirjutab loetava käekirjaga; - teeb õigesti ära kirja; paigutab teksti korrektselt, vormistab vihiku/õpilaspäeviku nõuetekohaselt; - valdab eesti häälikkirja aluseid ja õpitud keelendite õigekirja: eristab häälikut ja tähte, täis- ja kaashäälikut, häälikuühendit, silpi, sõna, lauset; märgib kirjas häälikuid õigesti; eristab lühikesi, pikki ja ülipikki täis- ja suluta kaashäälikuid; kirjutab õigesti asesõnu; - märgib õigesti kaashäälikuühendit; kirjutab õigesti sulghääliku omandatud oma- ja võõrsõnade algusse; märgib kirjas õigesti käänd- ja pöörd sõnade õpitud lõppe ja tunnuseid; - teab peast võõrtähtedega tähestikku, kasutab sõnastikku ja koostab lihtsaid loendeid tähestik- järjestuses; - kasutab suurt algustähte õpitud keelendite ulatuses; - kasutab sobivaid lauselõpumärke; - kirjutab etteütlemise järgi teksti ja kontrollib kirjutatut näidise järgi (30–40 sõna); - koostab nõutud tarbeteksti; kirjutab eakohase pikkusega loovtöid küsimuste, tugisõnade, joonistuse, pildi, pildiseeria, märksõnaskeemi või kava toel. 	<ul style="list-style-type: none"> - loeb ladusalt ja teksti mõistes; mõistab lihtsat plaani, tabelit, diagrammi, kaarti; - loeb õpitud teksti ette õigesti, selgelt ja sobiva intonatsiooniga; - töötab tekstiga eakohaste juhiste alusel; - vastab suulistele ja lühikestele kirjalikele küsimustele loetu kohta; - eristab kirjalikus tekstis väidet, küsimust, palvet, käsku, keeldu; - tunneb ära jutustuse, luuletuse, näidendi, muinasjutu, mõistatuse, vanasõna, kirja; - on lugenud eesti ja väliskirjanike teoseid, kõneleb loetud raamatust; - teab nimetada mõnd lastekirjanikku; - valib teemast lähtuvalt iseseisvalt raamatuid ning oskab soovitada neid ka kaaslastele.

4. KLASSI ÕPITULEMUSED

UURIMISTEEMA	KESKNE IDEE
Kes me oleme?	Inimkeha on elu jooksul muutuv organism, mis koosneb omavahel seotud elunditest ja elundkondadest
Meie ühine maailm	LOOVTOO: Meie huvid viivad lahendusteni, mis on kasulikud ka teistele
Kuidas me ennast väljendame?	Me saame end väljendada läbi erinevate kirjandusliikide
Kuidas maailm toimib?	Planeet Maa ehitus ja muutused selle sees kujundavad elukeskkondi.
Kuidas me ennast organiseerime?	Reisi planeerimisel ja valikute tegemisel arvestan majanduslike, kultuuriliste ja keskkondlike eripäradega.
Kus me asume ajas ja ruumis?	Päikesesüsteem toimib kindlate seaduspärasuste järgi.

SUULINE VÄLJENDUSOSKUS	KIRJUTAMINE	LUGEMINE
Teemad	Teemad	Teemad
<p><u>Suuline ja kirjalik suhtlus.</u> Hääliku pikkuste eristamine. Kaasõpilase ja õpetaja eesmärgistatud kuulamine. Kuuldu põhjal tegutsemine ja hinnangu andmine.</p> <p>Õpetaja ettelugemise järel oluliste mõistete ja seoste leidmine. Kuuldud tekstist lühikokkuvõtte sõnastamine. Kuuldud teabe rühmitamine skeemi, märksõnade jm alusel.</p> <p>Tekstide kriitiline kuulamine (fakti ja fantaasia eristamine jms). Erinevate tekstide sisu ümberjutustamine.</p> <p>Töö infoallikatega, nende usaldusväärsus. Fakt ja arvamus. Sõnavara avardamine ja täpsustamine, töö sõnastikega. Keelekasutus erinevates suhtlusolukordades, suulisel kõnes ja</p>	<p><u>Tekstiloome</u> Ümberjutustuse kirjutamine; aheljutustamine. Loo ümberjutustamine uute tegelaste ja sündmuste lisamisega.</p> <p>Eseme, olendi, inimese, olukorra ja ümbruse kirjeldamine. Iseloomulike tunnuste esitamine. Loetule, nähtule või kuuldule hinnangu andmine nii kirjalikult kui ka suuliselt.</p> <p>Esitamise eesmärgistamine (miks, kellele, mida). Esitamiseks kohase sõnavara, tempo, hääletugevuse ja intonatsiooni valimine. Jutustus pildi või pildiseeria põhjal, küsimuste, skeemi, kaardi või kava toel, tarbeteksti koostamine, ajakirjandusteksti äratundmine ja lihtsama koostamine (uudis, intervjuu, pildi allkiri, kuulutus, reklaam,</p>	<p><u>Teksti vastuvõtt</u> Lugemistehnika arendamine; lugemist hõlbustavad võtted. Oma lugemise jälgimine ning lugemisoscuse hindamine.</p> <p>Tööjuhendi lugemine. Tarbe- ja õppetekstide mõtestatud lugemine. Tekstide võrdlemine etteantud ülesande piires. Sõna, lause ning teksti sisu mõistmine. Kujundlik keelekasutus (piltlik väljend). Teksti sisu ennustamine pealkirja, piltide, remarkide, üksiksõnade jm alusel. Enne lugemist olemasolevate teemakohaste teadmiste ja kogemuste väljaselgitamine, oma küsimuste esitamine ning uute teadmiste vastu huvi äratamine (mida tean, mida tahaksin teada).</p> <p>Kirjandusteksti süžee, sündmuste</p>

<p>kirjalikus tekstis. Vestlus etteantud teema piires. Küsimustele vastamine, esitlus, tutvustus. Oma arvamuse avaldamine, seisukoha põhjendamine, kaaslaste arvamuse küsimine ja sellega arvestamine. Suulises keelekasutuses kirjakeele põhinormingute järgimine ning mõtete sobiv sõnastamine (sõnavalik, parasiitkeelendite vältimine, mõtte lõpuleviimine). Dialoogi ja dramatiseeringu koostamine ja esitamine. Erinevate strateegiate kasutamine kõneülesannetes (nt võrdlemine, kirjeldamine). Eritüübiliste küsimuste moodustamine (nt intervjuu tegemiseks). Nii enese kui ka teiste tööde tunnustav kommenteerimine.</p>	<p>arvamuslugu). <u>Protsesskirjutamine</u>: kirjutamiseks valmistumine (märksõnad, idee- või mõtteskeem, tsentriline kaart, sündmuste kaart, muusika, pilt, rollimäng jne), teksti eri versioonide kirjutamine, viimistlemine, toimetamine, avaldamine, tagasiside saamine.</p> <p><u>Õigekeelsus ja keelehoole</u> Eesti keel teiste keelte seas. Teised Eestis kõneldavad keeled.</p> <p><u>Häälikuõpetus ja õigekiri</u>. Häälikurühmad. Helilised ja helitud häälikud. Võõrtähed ja -häälikud. Häälikuühendid. Kaashäälikuühendi õigekiri. g, b, d s-i kõrval; h õigekiri. i ja j õigekiri (tegijanimi). Tutvumine gi- ja ki-liite õigekirjaga. Silbitamine ja poolitamine. Õpitud võõrsõnade tähendus, hääldus ja õigekiri. Üldkasutatavad lühendid. Lühendite õigekiri. Nimi ja nimetus. Isiku- ja kohanimed, ametinimetused ja üldnimetused. Eakohase teksti eksimatu ära kiri. Etteütlemise järgi kirjutamine õpitud keelendite ulatuses (40–60 sõna, 20 ortogrammi). Oma kirjavea iseseisev leidmine.</p> <p><u>Sõnavaraõpetus</u></p>	<p>toimumise koht, aeg ja tegelased. Sündmuste järjekord. Arutlemine tekstis käsitletud teema üle. Tegelaste käitumise motiivide analüüs. Oma arvamuse sõnastamine ja põhjendamine. Küsimustele vastamine.</p> <p><u>Töö tekstiga</u>: tundmatute sõnade tähenduse selgitamine, märkmete tegemine loetu põhjal, märksõnaskeemi, küsimuste koostamine.</p> <p>Loetava kohta kava, skeemi/kaardi koostamine. Rollimäng. Dramatiseering. Luuletuse sisu eripära määramine (loodus, nali jne); riimide leidmine ja loomine, riimuvate sõnade toel värsside loomine. Luuletuse ja proosateksti mõtestatud esitamine (meeleolu, laad).</p> <p>Trükised (raamat, ajaleht, ajakiri), nendes orienteerumine ja vajaliku teabe leidmine.</p> <p>Huvipakkuva raamatu leidmine, iseseisev lugemine, vajaliku info leidmine. Loetust jutustamine/tutvustamine ning soovitude jagamine klassikaaslastele. Vajaliku raamatu leidmise võimalused iseseisvalt, ka kataloogi või e-otsingut kasutades. Teksti- ja lihtsamate kirjandusliikide eristamine.</p>
---	--	---

	<p>Sünonüümid. Antonüümid. Liitsõnamoodustus: täiend- ja põhisõna, liitsõna tähendusvarjund. Liitsõna ja liitega sõna erinevused.</p> <p><u>Vormiõpetus</u> Tegusõna. Tegusõna ajad: olevik, lihtminevik. Jaatava ja eitava kõne kasutamine. Tegusõna pööramine ainsuses ja mitmuses. Nimisõna. Omadussõna. Asesõna. Nimisõnade kokku- ja lahkukirjutamine. Arvsõnade õigekiri. Rooma numbrite kirjutamine.</p> <p><u>Lauseõpetus</u> Lause. Lause laiendamise lihtsamaid võimalusi. Lihtlause. Lihtlause kirjavahemärgid. Küsi-, väit- ja hüüdlause lõpumärgid ja kasutamine. Otsekõne ja saatelause.</p>	
Õpitulemused	Õpitulemused	Õpitulemused
<ul style="list-style-type: none"> - <u>Suuline ja kirjalik suhtlus</u> - Kuulab mõtestatult eakohast teksti, toimib saadud sõnumi või juhendite järgi; - annab lühidalt edasi kuuldu sisu; - väljendab end suhtlusolukordades selgelt ja arusaadavalt koolis, avalikus kohas, eakaaslastega, täiskasvanutega suheldes; - esitab kuuldu ja nähtu kohta küsimusi; - väljendab oma arvamust, annab infot edasi selgelt ja ühemõtteliselt; - leiab koos partneri või rühmaga 	<ul style="list-style-type: none"> - <u>Tekstiloome</u> - jutustab ja kirjutab loetust ning läbielatud sündmusest; - jutustab tekstilähedaselt, kokkuvõtlikult kavapunktide järgi, märksõnaskeemi ja küsimuste toel; - kirjeldab eesmärgipäraselt eset, olendit, inimest, olukorda, ümbrust; - kirjutab nii koolis kui ka igapäevaelus käsitsi ja arvutiga eakohaseid tekste vastavalt kirjutamise eesmärgile, funktsioonile ja adressaadile; - kirjutab eakohase pikkusega loovtöid; 	<ul style="list-style-type: none"> - loeb eakohast teksti ladusalt ja mõtestatult; mõistab lihtsat plaani, tabelit, diagrammi, kaarti; - otsib teavet tundmatute sõnade kohta, teeb endale selgeks nende tähenduse; - vastab teksti põhjal koostatud küsimustele, koostab teksti kohta küsimusi; - leiab teksti peamõtte; - kirjeldab teksti põhjal sündmuste toimumise kohta ja tegelasi; - leiab tekstist vajalikku infot; - tunneb ära õpitud tekstiliigid;

<p>vastuseid lihtsamatele probleemülesannetele, kasutades sobivalt kas suulist või kirjalikku vormi;</p> <ul style="list-style-type: none">- kasutab sõnastikke ja teatmeteoseid;- esitab peast luuletuse või rolliteksti;	<ul style="list-style-type: none">- teeb oma tekstiga tööd;- <u>Õigekeelsus ja keelehoole</u>- märgib kirjas õigesti lühikesi, pikki ja ülipikki täis- ja kaashäälikuid;- märgib sõnades õigesti kaashäälikuühendit;- kirjutab sulghääliku omandatud oma- ja võõrsõnade algusse;- pöörab tegusõnu olevikus;- moodustab ainsust ja mitmust, olevikku ja minevikku;- poolitab sõnu;- kasutab õpitud keelendeid nii kõnes kui kirjas vastavalt suhtlemise eesmärgile, funktsioonile ja suhtluspartnerile, jälgib oma tekstis õpitud ortograafiareegleid;- kasutab suurt ja väikest algustähte õpitud reeglite piires;- tunneb ära liitsõna;- leiab vead enda ja kaaslaste kirjutistes õpitud keelendite piires; parandab leitud vead sõnaraamatu, käsiraamatu, kaaslase ja/või õpetaja abiga.- kirjutab etteütlemise järgi sisult tuttavat teksti (40–60 sõna, 20 ortogrammi)	<ul style="list-style-type: none">- on läbi lugenud vähemalt neli eakohast raamatut;- • tutvustab loetud kirjandusteose sisu ja tegelasi ning kõneleb loetust;
---	--	---